

BESKID

Nr 3(26)

ISSN 1426-6776

Lipiec - Wrzesień 1996

Pismo POLSKIEGO TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO Oddział BESKID w Nowym Sączu

Oddział PTT „Beskid” w Nowym Sączu w latach 1990 - 1995

24 maja 1906 r. powstało w Nowym Sączu Towarzystwo Turystyczne „Beskid”, które rok później stało się oddziałem Towarzystwa Tatrzańskiego. Nowosądecki „Beskid” był jednym z prężniejszych Oddziałów PTT w kraju w okresie międzywojennym i w pierwszych powojennych latach. Istniał aż do rozwiązania Towarzystwa 16 grudnia 1950 r.

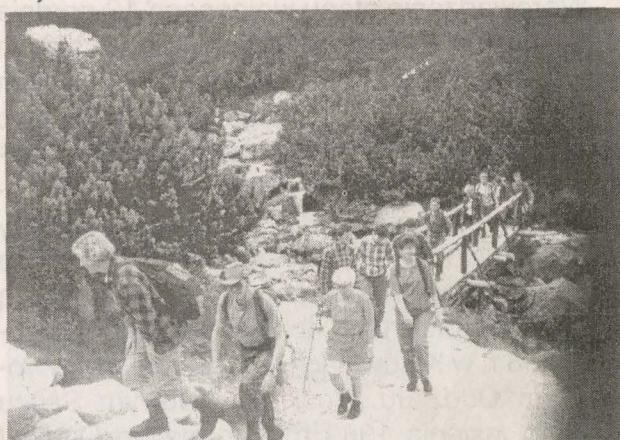
KTO IDZIE W GÓRY, IDZIE DO SWOJEJ MATKI *PRZYSŁOWIE NEPAJSKIE*

Wkroczyła wówczas do wszystkich przejawów życia gospodarczego i społecznego - w tym i do turystyki - polityka. Na przełomie lat czterdziestych i pięćdziesiątych nowa władza rozpoczęła likwidację organizacji mających „sanacyjny”, czy wcześniejszy rodowód. Los ten spotkał takie zasłużone organizacje jak m.in. „Sokół”, Związek Harcerstwa Polskiego, YMCA, Polska Akademia Umiejętności i właśnie Polskie Towarzystwo Tatrzańskie.

Pierwsze próby reaktywowania PTT podjęto po przełomie październikowym 1956 r. „Odwilż” skończyła się jednak po kilku miesiącach. Trzeba było czekać aż ćwierć wieku, by powstały nowe warunki, stworzone przez wielki zryw społeczeństwa w sierpniu 1980 r. Tym razem udało się ideę reaktywowania PTT zrealizować. Największe zasługi położył tu Stefan Maciejewski, dziennikarz „Gazety Krakowskiej”. Skupił on dużą grupę ludzi - entuzjastów odrodzenia Towarzystwa, miłośników tradycji

Nasze wycieczki

29) 7.07.1996 RYSY

Przejazd autokarem przez Mniszek, Spiską Białą, Tatrzańską Łomnicę i Stary Smokowiec do przystanku „Popradzki Staw”. Przejście do Symbolicznego Cmentarza pod Osterwą. Po jego zwiedzeniu podejście do Popradzkiego Stawu oraz wejście przez Przełęcz Waga na Rysy. Zejście do Popradzkiego Stawu i przejście do Szczyrbskiego Jeziora. Powrót przez Stary Smokowiec, Tatrzańską Łomnicę, Spiską Białą i Mniszek do Nowego Sącza. Prowadził kol. Maciej Zaremba. 48 uczestników.

30) 14.07.1996 OTARGAŃCE

c.d. na s. 2

c.d. na s. 4

Oddział PTT „Beskid” w Nowym Sączu w latach 1990 - 1995

c.d. ze s. 1

i w dobrym tego słowa znaczeniu elitarnej, a nie masowej turystyki górskiej. W marcu 1981 r. powstała grupa inicjatywna, która zorganizowała kilka roboczych spotkań, w trakcie których opracowano „Poślanie w sprawie reaktywowania PTT” i przygotowano pierwszą redakcję nowego statutu. Ostatecznie Towarzystwo zostało reaktywowane 10 paź- dziernika 1981 r. podczas Krajowego Sejmiku OKR PTT, który odbył się w Krakowie, a wniosek o rejestrację PTT złożony został 17 paź- dziernika 1981 r.

Wprowadzenie stanu wojennego 13 grudnia 1981 r. zawieszającego prawo do zrzeszania się spowodowało, że PTT działało w całym kraju nielegalnie lub „półlegalnie”, występując m.in. pod szyldami różnych instytucji lub organizacji, jak domy kultury, kluby turystyczne, Towarzystwo Ochrony Tatr itp. Kilkakrotne próby zalegalizowania działalności, podejmowane w różnych miastach, kończyły się odmową władz i udało się tego dokonać dopiero 9 grudnia 1988 r. w Katowicach. Prace nad reaktywaniem Oddziału „Beskid” w Nowym Sączu podjęto jesienią 1989 r., a formalnie Oddział powołany został na zebraniu założycielskim 31 marca 1990 r. przy udziale prezesa Zarządu Głównego PTT Macieja Mischke. Większość członków - założycieli stanowili sądeccy przewodnicy. Prezesem został wybrany Maciej Zaręmba - inicjator idei reaktywowania Oddziału. Funkcję tę pełni do dnia dzisiejszego. Do końca 1995 r. do Oddziału wstąpiło 280 osób, z czego 19 należy do reaktywowanego 14 września 1995 r. Koła w Krynicy. Wśród nich jest także 7 członków - seniorów, należących do PTT przed 1950 r.

Podstawową działalnością Oddziału jest organizacja cotygodniowych, ogólnodostępnych wycieczek górskich. Stała się ona głównym motywem przyciągającym do PTT ludzi interesujących się górami, a przede wszystkim młodzieżą, na której Oddziałowi najbardziej zależy. Wycieczki prowadzone społecznie przez fachowych przewodników planowane są zarówno na trasy bardziej znane, jak i na mniej popularne, lecz równie atrakcyjne, co ma na celu umożliwienie ich uczestnikom poznania całych Karpat polskich i słowackich. Dzięki po-

mocy finansowej Urzędu Miejskiego i Urzędu Wojewódzkiego oraz ostatnio funduszu PHARE, wycieczki są tanie, co znacznie ułatwia udział w nich młodzieży, czy całym rodzinom. Organizowane są też dłuższe wyprawy, jak np. w latach 1992 czy 1994 w Karpaty Wschodnie, znajdujące się obecnie na terenie Ukrainy, czy najgroźniejsza z nich - w góry Afryki - uwieńczona zdobyciem Kilimandżaro (5.895 m) w dniu 18.09.1994 przez Małgorzatę Kieres, Elżbietę Luchowską - Gorczycę i Macieja Zaręmbę.

Pierwsza wycieczka Oddziału odbyła się 24 czerwca 1990 r. i obejmowała przejście południowej grani Doliny Chochołowskiej. Nawiązaniem do korzeni była natomiast wycieczka 30 czerwca 1990, podczas której powtórzono przejście trasą pierwszej wycieczki zorganizowanej przez nowosądecki „Beskid” 1 lipca 1906 r. z Piwnicznej na Radziejową, z zejściem do Rytra. Stała się ona już tradycją w reaktywowanym Oddziale i odbywana jest corocznie w ostatnią niedzielę czerwca.

W kolejnych latach ilość zorganizowanych imprez systematycznie wzrastała:

1990	- 12 wycieczek dla 336 osób;
1991	- 26 wycieczek dla 751 osób;
1992	- 28 wycieczek dla 883 osób;
1993	- 30 wycieczek dla 908 osób;
1994	- 35 wycieczek dla 1.179 osób;
1995	- 46 wycieczek dla 1.654 osób.

Pracę Oddziału wspomagają trzy punkty informacyjne, przyjmujące zapisy do Towarzystwa i na wycieczki oraz rozprawdzające wydawnictwa o tematyce górskiej; w tym wydawnictwo własne - kwartalnik „Beskid”. Ukazuje się on w nakładzie 300 egz. i jest bezpłatnie kolportowany wśród członków i sympatyków PTT. Dotychczas ukazały się 23 numery, informujące o działalności Towarzystwa, w szczególności nowosądeckiego Oddziału, o sprawach turystyki górskiej i ekologii. Oddział dysponuje również własną biblioteką liczącą ponad 770 pozycji.

Z inicjatywy nowosądeckiego Oddziału, Zarząd Główny PTT podjął w 1994 r. decyzję o restytucji Górskiej Odznaki Turystycznej, utworzonej w tym Towarzystwie w 1935 r. Warto

cd na s. 3

cd. ze s. 2 przypomnieć, że jednym z promotorów jej wprowadzenia przed 60 laty był sądeczanin, Feliks Rapf.

Od 1991 r. działa przy Oddziale Sekcja Narciarska, propagująca narciarską turystykę górską jako alternatywę narciarstwa zjazdowego, a właściwie „wyciągowego”. Prowadzone są też prace w górach. W 1991 r. oznakowano tablicami dojście do Jaskini Zbójnickiej na stoku Jaworza, w 1992 r. dla upamiętnienia 700 - lecia śmierci bł. Kingi oznakowano szlak jej imienia, umieszczając na trasie Stary Sącz - Radziejowa - Krościenko rogale z artystycznie wykonanymi tablicami, a w 1995 r. oznakowano dojście do Morskiego Oka na stoku Maślanej Góry.

Nowosądeczanie działają też aktywnie na rzecz całego Towarzystwa. Maciej Zaremba, pełniący przez dwie kadencje funkcję członka Prezydium Zarządu Głównego PTT, wybrany został na III Zjeździe Delegatów PTT, odbytym w dniach 2 - 3 grudnia 1995 r. w schronisku na Polanie Chochołowskiej, wiceprezesem Zarządu Głównego. Został również upoważniony przez ZG PTT do reprezentowania Towarzystwa w pracach Rady d/s Turystyki przy prezesie Rady Ministrów. Członkami Zarządu Głównego wybrani zostali także Małgorzata Kieres i Wojciech Lipa, a Jolanta Mikusińska - sekretarzem Głównego Sądu Koleżeńskiego.

Popularyzowana jest turystyka wśród młodzieży. Członkowie Oddziału będący przewodnikami, prowadzą społecznie wycieczki szkolne. Wszystkie prace w Oddziale wykonywane są społecznie, w tym także dokumentowanie jego działalności. Istnieje już sześć tomów kroniki, redagowanej przez Annę Totoń.

Działalność Oddziału „Beskid” Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Nowym Sączu jest zauważana przez władze administracyjne. Wyrazem tego są choćby odznaczenia przyznawane bardziej zasłużonym działaczom. Maciej Zaremba otrzymał Złoty Krzyż Zasługi, dziesięć osób - Odznaki Zasłużonego Działacza Turystyki, a osiem - nagrody wojewody nowosądeckiego.

W 1996 r. „Beskid” będzie obchodzić 90 rocznicę powstania. Nie będzie hucznych obchodów, ale rocznicowym imprezom będzie towarzyszyła świadomość, że nie zmarnowano ostatnich sześciu lat. A także przeświadczenie, że nawiązanie do tradycji PTT sprzed 1950 r. nie było demonstracyjnym gestem, a chęcią powrotu do najlepszych idei prekursorów gór-

skiej turystyki, do których należeli również sądeczanie.

Jacek Zaremba

/przedruk z „Rocznika Sądeckiego” t. XXIV z 1996r./

PISALI O NAS

- 03.07.1996 „Gazeta Wyborcza”, Jubileusz „Beskidu”
- 04.07.1996 „Dziennik Polski”, W nowosądeckim PTT - Jajecznica na 90 - lecie
- 04.07.1996 „Dziennik Polski”, Turystyczny sezon w pełni
- 06.07.1996 „Gazeta Krakowska”, Wycieczka z PTT
- 06.08.1996 „Gazeta Wyborcza”, Na Krywań
- 09.08.1996 „Dziennik Polski”, W Tatry z PTT
- 18.09.1996 „Dziennik Polski”, Pomimo śniegu. W góry z PTT
- 21.09.1996 „Gazeta Krakowska”, Pojedź w góry
- 29.09.1996 „Nasze Strony”, Nowosądecki Oddział „BESKID”

Antykwariat "FILAR"

**OFERUJE SZEROKI WYBÓR WYDAWNICTW
O TEMATYCE:**

- górskiej
- turystycznej
- krajoznawczej
- przyrodniczej

NA ŻYCZENIE WYSYŁAMY AKTUALNY KATALOG

adres do korespondencji:
Henryk Rączka
skr. poczt. 398
25-001 Kielce 1
tel. (0 41) 562-19

WITAMY W NASZYM GRONIE

299. Janina Klimczak	Szczawnica
300. Zofia Klimczak	Szczawnica
301. Krzysztof Klimczak	Szczawnica
302. Wojciech Berezowski	Nowy Sącz
303. Józef Chlebek	Maciejowa
304. Piotr Chlebek	Maciejowa
305. Maria Waksmundzka	Nowy Sącz
306. Elżbieta Waksmundzka	Nowy Sącz

Przejazd autokarem przez Mniszek, Spiską Białą, Stary Smokowiec i Pribylinę do wylotu Doliny Wąskiej. Przejście przez Otargańce na Jarząbczy Wierch. Zejście Doliną Jamnicką do wylotu Doliny Wąskiej. Powrót autokarem przez Stary Smokowiec, Spiską Białą, Podoliniec i Mniszek do Nowego Sącza. Prowadził kol. Stanisław Nieć. 47 uczestników.

31) 14 - 30.07.1996 KAUKAZ

Przejazd pociągiem do Tarnowa a następnie przez Lwów do Kijowa. Po przyłączeniu się do 12 - osobowej międzynarodowej wyprawy, dalszy przejazd pociągiem przez Rostów nad Donem do Niewinomyśka, a stąd autobusem do Archyza. W dniach 18 - 26 lipca wędrowki w okolicach doliny rzeki Irkis, doliny rzeki Psysz oraz lodowca Amanauz. Powrót autobusem z Archyza do Niewinomyśka i pociągiem do Charkowa, następnie do Kijowa, skąd przez Lwów do Tarnowa i Nowego Sącza. Kierownik grupy Bogdan Pawlikowski. Z Oddziału „Beskid” 2 uczestników.

32) 21.07.1996 ŚWINICA

Przejazd autokarem przez Krościenko i Nowy Targ do Zakopanego. Przejście z Kuźnic przez Skupniów Uplaz na Halę Gąsienicową. Wejście na Zawrat i Świnicę. Zejście z Przełęczy Świnickiej na Halę Gąsienicową i do Kuźnic. Powrót przez Nowy Targ i Krościenko do Nowego Sącza. Prowadził kol. Wacław Woźniak. 48 uczestników.

33) 28.07.1996 LODOWA PRZEŁĘCZ

Przejazd autokarem przez Krościenko, Nowy Targ i Łysą Polanę do Jaworzyny. Przejście Jaworową Doliną i Zadnią Doliną na Lodową Przełęcz. Zejście Doliną Małej Zimnej Wody na Hrebienok. Zjazd kolejką szynową do Starego Smokowca. Powrót przez Spiską Białą, Podoliniec i Mniszek do Nowego Sącza. Prowadził kol. Lech Traciłowski. 42 uczestników.

liniec i Mniszek do Nowego Sącza. Prowadził kol. Lech Traciłowski. 42 uczestników.

34) 4.08.1996 JASKINIE BIELSKIE

Przejazd autokarem przez Mniszek i Spiską Białą do Tatrzańskiej Kotliny. Zwiedzenie Jaskiń Bielskich i przejazd do Starego Smokowca. Powrót przez Tatrzańską Łomnicę, Spiską Białą, Podoliniec i Mniszek do Nowego Sącza. Prowadził kol. Leszek Małota. 31 uczestników.

35) 11.08.1996 KRYWAŃ

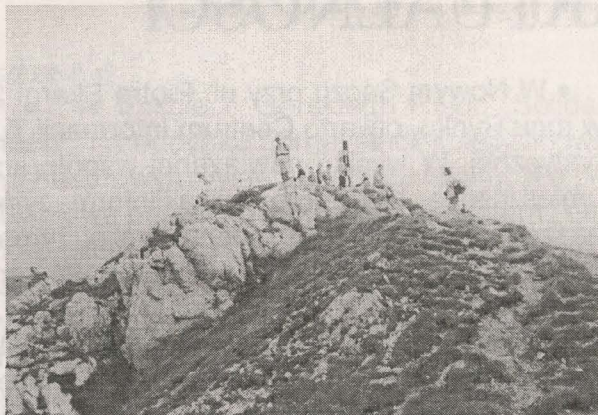
Przejazd autokarem przez Mniszek, Podoliniec, Spiską Białą i Stary Smokowiec do przystanku Biały Wag. Przejście koło Jamskiego Stawu i wejście na Krywań. Zejście przez Przehybę do Trzech Studniczek. Powrót przez Stary Smokowiec, Spiską Białą, Podoliniec i Mniszek do Nowego Sącza. Prowadził kol. Stanisław Smaga. 49 uczestników.

36) 18.08.1996 JAGNIĘCY SZCZYT

Przejazd autokarem przez Mniszek, Podoliniec i Spiską Białą do Tatrzańskiej Kotliny. Przejście Doliną Rakuską przez Pastwę do Doliny Białych Stawów, a następnie do Zielonego Stawu Kieźmarskiego. Wejście na Jagnięcy Szczyt i zejście do Zielonego Stawu Kieźmarskiego, a następnie Doliną Białej Wody Kieźmarskiej do przystanku Biała Woda przy Drodze Wolności. Powrót przez Spiską Białą, Podoliniec i Mniszek do Nowego Sącza. Prowadził kol. Karol Krokowski. 49 uczestników.

37) 25.08.1996 SALATYN

Przejazd autokarem przez Krościenko, Nowy Targ, Chyżne, Podbiel i Zuberec do przystanku Biała Skała. Pierwsza grupa prowadzona przez kol. Antoniego Piotrowskiego przeszła przez Białą Skałę, Siwy Wierch, Brestową, Salatyn, Spaloną i Pacholę na Bani-

kowską Przełęcz, skąd zeszła do Doliny Rohackiej i Zwierówki. Druga grupa prowadzona przez kol. Macieja Zarembę zeszła z Brestowej do Zwierówki. Powrót autokarem przez Kwaczany, Liptowski Mikulasz, Poprad, Podoliniec i Mniszek do Nowego Sącza. 45 uczestników.

38) 01.09.1996 OKRĄGLIK

Przejazd autokarem przez Gorlice, Duklę i Cisną do Smereka. Przejście przez Fereczatą na Okrąglik i Jasto. Zejście bez szlaku do Przysłopu. Przejazd przez Cisną do Komarńczy, a po zwiedzeniu klasztoru powrót przez Duklę i Gorlice do Nowego Sącza. Prowadził kol. Maciej Zaremba. 28 uczestników.

39) 09.09.1996 CHOPOK

Przejazd autokarem przez Mniszek, Podoliniec, Poprad, Liptowski Mikulasz i Demianowską Dolinę do Doliny Jasnej. Wyjście przez Lukową pod szczyt Chopoka. Zejście tą samą trasą. Powrót autokarem przez Liptowski Mikulasz, Poprad, Podoliniec i Mniszek do Nowego Sącza. Prowadził kol. Maciej Zaremba. 33 uczestników.

40) 15.09.1996 MARKOWE SZCZAWINY

Przejazd autokarem przez Krościenko, Nowy Targ i Zubrzycę Górną na Przełęcz Krowiarki. Przejście Górnym Płajem do Markowych Szczawin. Udział w uroczystościach 90 - lecia wybudowania schroniska. Zejście do Zawoi - Markowej. Przejazd autokarem do Zubrzycy Górnej, gdzie zwiedzono skansen. Powrót przez Nowy Targ i Krościenko do Nowego Sącza. Prowadził kol. Władysław Kowalczyk. 20 uczestników.

41) 22.09.1996 ORNAK

Przejazd autokarem przez Krościenko, Nowy Targ i Chocholów do Hucisk. Pierwsza grupa prowadzona przez kol. Macieja Zarembę weszła na Przełęcz Iwaniacką, zeszła do schroniska na Małej Polance Ornaczańskiej, zwiedziła Smreczyński Staw a następnie Jaskinię Raptawicką i zeszła do Kir. Druga grupa prowadzona przez kol. Antoniego Piotrowskiego weszła Doliną Starorobociańską na Siwą Przełęcz, przeszła przez Ornak na Iwaniacką Przełęcz, zeszła do schroniska na Małej Polance Ornaczańskiej, zwiedziła Jaskinię Raptawicką i Jaskinię Mylną oraz zeszła do Kir. Powrót przez Zakopane, Nowy Targ i Krościenko do Nowego Sącza. 30 uczestników.

42) 29.09.1996 BŁATNIA

Przejazd autokarem przez Mszanę Dolną, Wadowice i Bielsko-Białą do Olszówki. Wyjazd kolejką gondolową Na Szyndzielnię. Przejście przez Klimczok, Trzy Kopce i Stołów na Błatnią. Zejście do Brennej. Prowadził kol. Władysław Kowalczyk. 20 uczestników.

INFORMACJE, AKTUALNOŚCI

- Redakcja biuletynu informacyjnego wydawanego przez ZG PTT "Co słysać oraz rocznika "Pamiętnik PTT" ogłaszają konkurs na najlepsze opowiadanie o górach. Temat jest dowolny. Najlepsze prace ukażą się w VI tomie "Pamiętnika, a także będą na bieżąco publikowane w "Co słysać". Za najlepsze opowiadanie przewidziana jest nagroda - niespodzianka. Prace należy składać do końca roku.

- Schronisko na Markowych Szczawinach ma już 90 lat. Jego twórcą był założyciel i prezes Oddziału PTT w Zawoi, dr Hugo Zapalowicz. Najstawniejszym kierownikiem (a właściwie trzeba powiedzieć - gospodarzem) tego obiektu był w latach 1932 - 1937 niezwykle zasłużony dla polskiej turystyki Władysław Midowicz, niedawno zmarły członek naszego Oddziału w Krakowie. Jubileuszowe uroczystości, a w tym odświeżenie pamiątkowej tablicy odbyły się 15 września. Na zaproszenie ZG PTTK wzięli w nich udział przedstawiciele naszego ZG, a także 20 - osobowa grupa z naszego Oddziału.

- Trzysetną osobą która wstąpiła do naszego Oddziału jest Zosia Klimczak ze Szczawnicy, uczennica Liceum Ogólnokształcącego w Krościenku. Czwartą setkę otwiera jej starszy brat Krzysztof.

- Wśród biorących udział w wycieczce do Markowych Szczawin w dniu 15 września br. był jubileuszowy, siedmiotysięczny uczestnik naszych imprez.

- VII tom kroniki naszego Oddziału, obejmującej pierwsze półrocze 1996 r., a opracowany przez Anię Totoń, jest już do wglądu w jednym z punktów informacyjnych (Biuro Podróży „Pień”, ul. Narutowicza 3).

- W najnowszym, XXIV tomie „Rocznika Sądeckiego” ukazał się artykuł Jacka Zaremby Oddział PTT „Beskid” w Nowym Sączu w latach 1990 - 1995. Przedrukujemy go w całości w innym miejscu. Ponadto w artykule Bogdana Potońca „Prasa województwa nowosądeckiego w latach 1989 - 1995” znajduje się akapit poświęcony naszemu „Beskidowi”. Również w kronice „Nowy Sącz w 1995 r.” opracowanej przez Mieczysława Smolenia, pod datą 23.09.1995 jest informacja o zebraniu sprawozdawczo - wyborczym naszego Oddziału.

- W Nowym Sączu przy ul. Piotra Skargi 2, w rogu Rynku, otwarto Centrum Informacji Turystycznej. W wyniku nawiązanej współpracy umieszczona jest tam tablica informacyjna naszego Oddziału oraz można tam otrzymać nasz kwartalnik „Beskid” i zakupić IV tom „Pamiętnika PTT”.

- 7 września w bazylice św. Małgorzaty związek małżeński zawarli Ania Zimny i Piotrek Płaneta. Jest to już piąte „nasze”, PTT - owskie małżeństwo. Młodej parze życzymy wszystkiego najlepszego, zarówno na drogach życia, jak i na szlakach górskich.

- Nawiązaliśmy współpracę z „Naszymi Stronami” - nowym tygodnikiem regionalnym, który zaczął wychodzić w Nowym Sączu. Pierwszy numer ukazał się z datą 22 września 1996.

- Otrzymaliśmy zaproszenie do udziału w II Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Turystycznej, Ballady i Poezji Śpiewanej, który odbędzie się w Ostrzeszowie w dniach 18 - 20 października br. Zainteresowanych udziałem w konkursie prosimy o kontakt z kol. Maciejem Zarembą do 10 października 1996

- Przy Oddziale w Chrzanowie powstały dwa Szkolne Koła PTT.

- W związku z przeniesieniem się Zbyszka Grzegorzewskiego do Warszawy, Oddział w Łodzi dokonał wyboru nowego prezesa. Został nim Włodzimierz Janusik, a Zbyszkowi nadano tytuł Honorowego Prezesa Oddziału Łódzkiego.

- Ogólnopolskie obchody Światowego Dnia Turystyki odbyły się w Iławie (woj. olsztyńskie). Natomiast uroczystości wojewódzkie zorganizowane będą w dniach 4 - 6 października w Limanowej.

- W wieku 66 lat w Zakopanem zmarł Tadeusz Szczepanek, były dyrektor Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu, a następnie m.in. dyrektor Muzeum Tatrzańskiego.

- W wieku 77 lat zmarł Konstanty Stecki, przewodnik tatrzański, ratownik, grotołaz i autor kilkunastu książek głównie o tematyce tatrzańskiej, m.in. „Gawędy o przewodnikach tatrzańskich”, „Tatry na codzień”, „Ludzie spod niebieskiego znaku”, „Zbójce dukaty” czy „Sześć błysków na minutę”. Został pochowany na Pęksowym Brzyzku.

INFORMACJE, AKTUALNOŚCI

cd ze s. 6

- W trakcie II Górskiego Rajdu „Solidarności”, na budynku górnej stacji kolejki linowej na Kasprowym Wierchu, odsłonięto tablicę pamiątkową poświęconą księdzu Walentemu Gadow- skiemu, twórcy najstojniejszego szlaku tatrzańskiego - Orlej Perci. Członkiem honorowym Towarzystwa Tatrzańskiego został już w 1909 r. Był założycielem oddziałów PTT w Tarnowie (1924) i Bochni (1928). Jeszcze w wieku 88 lat wyszedł na Kasprowy Wierch. W maju minęło 40 lat od jego śmierci. Nowosądeczan na pewno zainteresuje informacja, że ks. Gadowski przez kilka lat pełnił w naszym mieście funkcję wikarego.

- W Szczawnicy obchodzono uroczystości związane ze 120 rocznicą śmierci Józefa Szalaya, „twórcy” tego uzdrowiska.

- W czerwcu i lipcu odbyły się uroczyste obchody 650- lecia Nowego Targu. Stolica Podhala nadała honorowe obywatelstwo Janowi Pawłowi II.

- W tym roku mija 120 lat od otwarcia linii kolejowej z Tarnowa przez Nowy Sącz do Lełuchowa. Nastąpiło to dokładnie 18 sierpnia 1876 r., w dzień urodzin Najjaśniejszego Pana, cesarza Franciszka Józefa.

- W dniach 28-29.09.1996. w Gładyszowie zorganizowane zostały „Dni Huculskie”.

- Nieoficjalnie mówi się, że w trakcie przyszłorocznej pielgrzymki do Polski, Jan Paweł II znajdzie czas na trzydniowy wypoczynek w Tatrach. Trwają też starania, by Papież dokonał w Starym Sączu kanonizacji bł. Kingi, założycielki klasztoru sióstr klarysek, patronki tego miasta.

- Lokalne przejście graniczne w Chocholowie (dotychczas dostępne tylko dla Polaków i Słowaków), przekształcono na całodobowe, dla wszystkich turystów.

- Kolejny termin - wyznaczony na 15 sierpnia - otwarcia przejścia granicznego na Drodze Pienińskiej (Szczawnica - Leśnica), nie został dotrzymany. Jeszcze w przeddzień Straż Graniczna była przygotowana do pracy w tym miejscu. Odpowiednie rozporządzenie utknęło jednak u premiera Cimoszewicza. A nasze władze zawsze „zwały” na Słowaków winę za opóźnianie tego rodzaju spraw.

- Jak podała prasa, 22 sierpnia w Jeleniej Górze eksperci polscy i czescy, po dwuletnich negocjacjach, uzgodnili ostateczny tekst umo-

wy międzyrządowej o przejściach granicznych na szlakach turystycznych. Podpisanie umowy spodziewane jest we wrześniu (jeżeli premier Cimoszewicz nie zamknie jej w biurku, jak to miało miejsce w przypadku Szczawnicy) i weszłaby ona w życie w październiku. Wtedy też ma zostać otwartych 20 przejść turystycznych w Sudetach i Beskidach. Będzie też je można przekraczać przez cały rok, w określonych godzinach w ciągu dnia. Turysta przechodzący przez granicę będzie musiał mieć paszport.

- W połowie sierpnia prasa podała, że dyrektor TPN Wojciech Gąsienica - Byrcyn zapowiedział wprowadzenie ograniczeń w ruchu turystycznym w Tatrach i stwierdził, że stanie się to na powszechne życzenie turystów (!!!). Od pewnego czasu, według dyrektorów niektórych Parków, już nie korzystamy z przyrody, a tylko zostaliśmy uznani za „zwiedzających” (tak, jakby to było muzeum pod dachem) pod warunkiem wykupienia biletu za to zwiedzanie. Teraz sprzedaż biletów będzie się jeszcze limitować. Dla dyrektora Byrcyna turyści są plagą niszczącą Park, którzy zamiast po nim wędrować, powinni go oglądać w telewizorze (czy również po wykupieniu biletu?). A według jego pracowników, stężenie azotanów w rejonie Kasprowego Wierchu, aż o 2.000% (!) przekracza dopuszczalne normy. Czy właśnie nie z takimi zagrożeniami trzeba walczyć przede wszystkim? Wydaje się, że rozsądnie skomentował zapowiedzi dyrektora Byrcyna znany TOPR - owiec, przewodnik i taternik Władysław Cywiński: - „Jestem absolutnie przeciwny, aby ograniczać turystykę, ale jestem za tym, aby sztucznie ludzi do centrum gór nie wprowadzać. Ograniczenia powinny iść w tym kierunku, aby ludzi nie zwozić ani samochodami, ani kolejkami, ani furmankami”.

- Na terenie TPN zainstalowano kilka plastikowych, kontenerowych ubikacji. Jak twierdzi dykcja TPN, zostały one po kilku godzinach zdemolowane przez wandalów. Ustawienie podobnych przybytków w miejscach odwiedzanych przez turystów zaplanowało 12 gmin naszego województwa (m.in. Nowy Sącz, Stary Sącz, Krynica, Muszyna i Gródek). Czy po tatrzańskich doświadczeniach nie zmieniają decyzji?

cd na s. 8

INFORMACJE, AKTUALNOŚCI

• Znany kiedyś „czarownik” z Bukowiny Tatrzańskiej, który odpędzał deszcze i choroby - Jan Kikla - pozostawił po sobie wiele przepowiedni. Niektóre z nich już się sprawdziły, jak ta o dwóch wojnach światowych, czy ta: „Przyjdzie taki czas, że lasy bedom na kłodkę zamknięte, a chłop swojego drzewa z lasu nie weźmie”. Górale komentują: „No i sprawdziło się syćko, zrobili nom park”.

• W dniach 14 - 15 września po raz trzeci w Polsce odbyła się olbrzymia akcja „Sprzątanie Świata 1996”. Koordynuje ją Fundacja Nasza Ziemia. Tegoroczna edycja akcji ma nauczyć, jak ważna dla środowiska jest segregacja śmieci i pokazywać możliwości ich powtórnego wykorzystania. W kraju, mimo niesprzyjającej pogody, wzięło w niej udział ponad 2 mln osób, głównie młodzieży. Tatrę sprzątało ponad 2 tys. osób.

• 1 lipca powstał nowy Park Narodowy „Bory Tucholskie” o pow. 4.790 ha.

• Również w lipcu utworzony został Narwiański Park Narodowy, o pow. 7.350 ha. Położony w unikatowej, bagiennej dolinie Narwi w woj. białostockim i łomżyńskim, jest ostoją wielu cennych gatunków ptaków wodno - błotnych.

• Na XXVIII Międzynarodowym Festiwalu Ziemi Górskich w Zakopanem, Podhale reprezentował tylko JEDEN zespół - „Hyrni” z... Chicago (!!!).

• Jak podała Teleexpress, na wniosek tarnowskich dziennikarzy, przy jednej ze skał w Ska-

mieniałym Mieście koło Ciężkowic postawiono znak zakazu wstępu dla kobiet z dużym biustem. Stało się to po zaklinowaniu się w szczelinie na kilka godzin turystki z Dolnego Śląska. Feministki protestują i domagają się usunięcia znaku.

• Znakomity miesięcznik „Na Szlaku”, wydawany przez wrocławski Oddział PTTK, ma już 10 lat.

• Miesięcznik „Góry” zapowiedział dawno postulowany przez czytelników „rozwód” gór z rowerami. Od października będzie się ukazywał nowy magazyn „bikeBoard”.

• W Słupsku i Uście odbył się 45 Zjazd liczącego już 77 lat Polskiego Towarzystwa Geograficznego.

• Stowarzyszenie Przewodników Alpejskich z Chamonix obchodzi jubileusz 175 - lecia. Jest to jednocześnie jubileusz światowego przewodnictwa górskiego.

• Na Mount Evereście stanęło już 700 wspinaczy. Dla wielu chętnych barierą jest niebotyczna opłata za otrzymanie zezwolenia, wynosząca 70 tys. dolarów.

• Meksykanin Carlos Carsolio („uczący” się himalaizmu wśród polskich asów), zdobył Manaslu i stał się czwartym człowiekiem (po Messnerze, Kukuczce i Loretanie), który zdobył wszystkie 14 ośmiotysięczników, czyli tzw. „Koronę Himalajów”.

• Swój 13 ośmiotysięcznik (czyli K - 2) „zaliczył” w sierpniu Krzysztof Wielicki (cztery dni później szczyt ten zdobyli Ryszard Pawłowski

i Piotr Pustelnik). Już w trakcie przygotowywania tego numeru „Beskidu” otrzymaliśmy wiadomość, że Wielicki wszedł na Nanga Parbat, zdobywając „Koronę Himalajów” jako piąty człowiek na świecie. Przypominamy przy okazji wszystkich:

- 1) Reinhold Messner (1986),
- 2) Jerzy Kukuczka (1987),
- 3) Erhard Loretan (1995),
- 4) Carlos Carsolio (1996),
- 5) Krzysztof Wielicki (1996).

POLSKIE TOWARZYSTWO TATRZAŃSKIE
ZAPRASZA DO ZDOBYWANIA

GÓRSKIEJ

ODZNAKI TURYSTYCZNEJ PTT

ODZNAKA UTWORZONA PRZEZ PTT W 1935R. ZOSTAŁA REAKTYWOWANA W 1994R.

Odznakę można zdobywać:

- od 10 roku życia
- we wszystkich polskich i ościennych górach
- przez cały rok kalendarzowy

Warunki:

mała brązowa	- 10 dni wycieczkowych
mała srebrna	- 15 dni wycieczkowych
mała złota	- 20 dni wycieczkowych
duża srebrna	- 20 dni wycieczkowych
duża złota	- 20 dni wycieczkowych

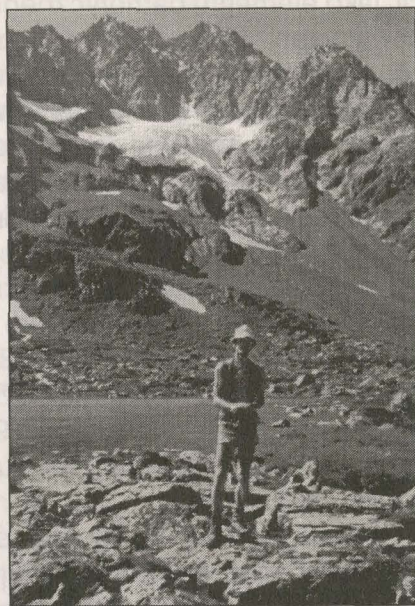
Szczegółowe informacje, regulaminy i druki potwierdzeń można otrzymać w punkcie informacyjnym oddziału „Beskid” PTT w Nowym Sączu przy ul. Narutowicza 3 (Biuro Podróży „Pieniny”).

BYLIŚMY W KAUKAZIE

14-28.07.1996.

90 lat „Beskidu” (III)

Okres wojny i okupacji uniemożliwił działalność niemal wszystkim organizacjom i stowarzyszeniom. Była to konsekwencja ogólnej polityki Rzeszy wobec Polaków, którzy po wsze czasy mieli pozostać narodem niewolników. Z tego powodu od pierwszych dni okupacji szczególną „opieką” gestapo otoczono ludzi znanych z działalności społecznej, którzy - jako cieszący się powszechnym zaufaniem - mogli stać się przywódcami antyniemieckiego podziemia. Zakazano także istnienia organizacji turystycznych, „ponieważ łatwo mogą doprowadzić do powstania wśród swoich członków postawy narodowej”.

Zresztą na kresach wcale nie było inaczej. Po 17 września, razem z oddziałami Rabocze - Kriestianskoj Krasnoj Armii wkroczyła radziecka policja polityczna - NKWD. Jej zadaniem była również eliminacja polskiej inteligencji, jako elementu patriotycznego i niechętnego sowietyzacji kraju. Wśród ponad dwóch milionów Polaków wywiezionych na wschód znalazło się również wielu członków PTT.

Tak więc obydwaj okupanci zaczęli swe krwawe dzieło. Trwało ono - na terenach niemieckiej okupacji - do 1945 roku; na wschodnich ziemiach Rzeczypospolitej - jeszcze dłużej, bo do lat pięćdziesiątych. Formalnie więc w 1939 r. również i PTT przestało istnieć. Ale nie do końca.

- Po powrocie z niewoli w październiku 1939 - wspominał Feliks Rapf, od 1924 prezes nowosądeckiego „Beskidu” - zastałem lokal Oddziału w budynku „Sokoła” zdemolowany. Przeniosłem akta, mapy i część biblioteki do gabinetu fizycznego I Gimnazjum. Biurko i szafa zostały przez Niemców zabrane, mapa plastyczna powiatu nowosądeckiego została przeniesiona do muzeum na zamku i podzieliła jego los przy wysadzeniu zamku w powietrze 17 stycznia 1945 r. Fotografie ściennie z biura, gablotka przy drogerii Filipowicza, część map i książek niemieckich z biblioteki zabrane przez Niemców”.

Schroniskiem PTT na Przehybie zarządzał do 1941 r. jego przedwojenny gospodarz Walenty Symela, a potem Maria Jędrzejowska (do 1942) oraz volksdeutsch - Jorman. Pomagał im niemiecki opiekun - Aleksander Bittner, volksdeutsch ze Starego Sącza, dawny członek

„Beskidu”. W tym okresie schronisko było odwiedzane przez niemieckich i polskich turystów, choć w o wiele mniejszym stopniu, niż przed wojną. Funkcjonowało do 1944 r., kiedy uległo pożarowi.

Pierwsze powojenne zebranie członków „Beskidu” odbyło się 25 maja 1945 r., a formalne reaktywowanie działalności Oddziału nastąpiło 16 czerwca. Wybrano nowy Zarząd, którego przewodnictwo ponownie powierzono prof. Feliksowi Rapfowi. Pracy było wiele: odnowienie zaniedbanych i zniszczonych znaków oraz schronisk, znalezienie swego miejsca w zmienionych warunkach politycznych i - co uznano za najważniejszy cel - przyciągnięcie do organizacji młodzieży, w znacznym stopniu zdemoralizowanej przez wojnę.

W 1948 r. PTT otrzymało od władz miejskich własny lokal przy ul. Długosza 11. Ostatnim jego gospodarzem był wybrany 20 lutego 1949 r. Kazimierz Dagnan, który zastąpił na stanowisku prezesa Oddziału prof. Feliksa Rapfą, sprawującego tę funkcję od 25 lat. Przełom lat 40 i 50 był fatalny dla wielu

cd na s.13

SPRZEDAŻ RATALNA BEZ ŻYRANTÓW

33-300 Nowy Sącz, Grodzka 10
tel. (018) 435813

KRZYSZTOF HANCBACH

alpin
zpha

SKLEP TURYSTYCZNO SPORTOWY

PRODUKCJA SPRZĘTU SPORTOWEGO
w zakresie krawiectwa i kaletnictwa

turystyka i alpinizm
sporty rowerowe

HURT

narciarstwo
kajakarstwo
żeglarstwo

DETAL

Firma „Alpin” proponuje szeroki asortyment sprzętu i wyposażenia w ilościach **detalicznych i hurtowych**

- produkcji własnej plecaki od 8 do 100 litrów, kurtki, spodnie, kombinizony, torby, pokrowce, szorty, wory, kamizelki ratunkowe

- najlepszych firm krajowych

- sprzęt alpinistyczny renomowanych firm zagranicznych

Z ARCHIWALNEJ PÓŁKI

Pierwsza część wstępu otwierającego „Informator Turystyczny PTT” opracowanego przez Władysława Krygowskiego, a wydany w Krakowie w 1948 roku:

POLSKIE TOWARZYSTWO TATRZAŃSKIE

PTT jest najstarszą w Polsce organizacją turystyczną, założoną w roku 1873 a więc obchodzącą w roku 1948 jubileusz swojego 75 - letniego istnienia.

Działalność Towarzystwa obejmuje: turystykę górską w lecie i w zimie, narciarstwo, taternictwo i alpinizm, całokształt gospodarki w górach, w szczególności budowę schronisk i szlaków turystycznych celem uprzystępnienia polskich gór dla szerokich warstw społeczeństwa. PTT organizuje przewodnictwo i ratownictwo górskie, urządza letnie i zimowe kursy i obozy, opiekuje się turystyką młodzieży, współdziała w organizacji turystyki masowej i wczasów oraz stoi na straży ochrony przyrody i krajobrazu górskiego. W ramach swej działalności PTT popiera badania naukowe dotyczące gór, gromadzi i utrzymuje zbiory i biblioteki, wydaje rocznik „Wierchy” i dwumiesięcznik „Taternik” oraz współdziała w wydawaniu map i przewodników górskich. W ciągu 75 - ciu lat swego istnienia wybudowało PTT na obszarze całych Karpat 48 schronisk i uruchomiło 78 stacji względnie schronów o 4.085 miejscach noclegowych; w tym samym czasie kilometr szlaków górskich PTT wyniósł 4.800 km.

Ostatnia wojna zadała PTT dotkliwe straty. Skutkiem zmian terytorialnych oraz skutkiem zniszczeń spowodowanych wojną ilość schronisk poważnie zmalała. Jedynie na zachodzie naszych gór stan ten uległ wybitnej poprawie. Pomimo najcięższych warunków pracy zdołało PTT w krótkim czasie uruchomić swój aparat organizacyjny tak, że w chwili obecnej mogło ono oddać do użytku turystów 39 wzgl. wliczając obiekty Dolnośląskiej Spółdzielni Turystycznej jako ramienia gospodarczego PTT, 55 punktów noclegowych na przestrzeni górskiego łańcucha w Sudetach, Beskidach i Tatrach o łącznej ilości ok. 2.200 noclegów. Prace nad odbudową i budową dalszych są w toku.

PTT już w zaraniu swej działalności położyło nacisk na krzewienie znajomości spraw górskich za pomocą własnych wydawnictw. Od 1876 roku do 1920 r. wychodził Pamiętnik PTT, od 1923 r. jako jego kontynuacja „Wierchy”,

które ukazują się jako rocznik aż po rok bieżący z przerwą lat wojennych. W roku 1947 wychodzi rocznik XVII, który jest w ogólnym zbiorze roczników Towarzystwa tomem 55 - tym. Nieprzerwanie od 1907 roku wydaje Klub Wysokogórski PTT przy stałej pomocy Zarządu Głównego dwumiesięcznik „Taternik”, którego rocznik XXXIX ukazał się w roku 1947.

JAK STAĆ SIĘ CZŁONKIEM PTT

Każdy uprawiający czynnie turystykę winien stać się członkiem PTT. W tym celu należy zgłosić się w biurze najbliższego swojego miejsca zamieszkania Oddziału PTT, wypełnić odpowiednią deklarację oraz dołączyć jedną fotografię.

1) Składka członkowska roczna normalna wynosi 300 zł.

2) Wpisowe 100 zł.

3) Składka członkowska obniżona (żony członków PTT, słuchacze szkół wyższych) 150 zł.

4) Wpisowe dla kategorii członków pod 3) 50zł.

W wypadkach indywidualnych, zasługujących specjalnie na uwzględnienie, jak również przy zapisywaniu się grupowym przynajmniej 20 - tu osób ze Związków Zawodowych, Stowarzyszeń Kulturalnych, Oświatowych i Sportowych-Zarząd Oddziału ma prawo udzielić 50% zniżki od normalnych składek członkowskich przy czym ma również prawo zwolnić od wpisowego.

PRZYWILEJE CZŁONKÓW PTT

Członkowie PTT korzystają z pierwszeństwa w zajmowaniu miejsc noclegowych przed nieczłonkami, a to w sezonie letnim od 1 maja do 30 października do 21 - ej godziny, w sezonie zimowym od 1 listopada do 30 kwietnia do godziny 19 - ej, ze zniżek w cenie noclegu, z prawa wcześniejszego zamawiania noclegu oraz prawa do nocowania w schronisku przez określoną przez Zarząd Oddziału liczbę nocy z rzędu. Członkowie Oddziału PTT nabywają po cenach ulgowych roczniki „Wierchów” i „Taternika” oraz inne wydawnictwa PTT względnie publikacje, od cen których uzyskało PTT specjalne zniżki. Ponadto korzystają oni ze zniżki 33% przy przejazdach koleją linową na Kasprowy Wierch i Gubałówkę i Górę Parkową w Krynicy. PTT nie ustaje w staraniach, aby wynikające z konwencji turystycznej przywileje oraz zniżki kolejowe zostały w całej pełni dla członków PTT przywrócone. [...]

TO JUŻ 15 LAT

W tym roku mija 15 lat od reaktywowania PTT. Uchwałą taką podjął Krajowy Sejmik Obywatelskiego Komitetu Reaktywowania PTT, który odbył się w dniach 10 - 11 października 1981 r. w Krakowie. Należy przypomnieć, że niedługo potem wprowadzono stan wojenny i nie doszło do sądowego zarejestrowania Towarzystwa. Z powodu obaw komunistycznych władz wobec niezależnych od nich organizacji społecznych, PTT przez kilka lat działało „w podziemiu” i jego rejestracja nastąpiła dopiero 9 grudnia 1988 r., a więc tuż przed rozpoczęciem obrad Okrągłego Stołu. Poniżej przedstawiamy treść tej historycznej już uchwały.

UCHWAŁA DELEGATÓW KRAJOWEGO SEJMIKU OKR PTT

My, uczestnicy Krajowego Sejmiku Obywatelskiego Komitetu Reaktywowania Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego - stwierdzamy, iż dotychczasowa polityka względem ruchu krajoznawczo - turystycznego w naszym kraju nie spełniała przez minione trzydziestolecie i nie spełnia w dalszym ciągu społecznych nadziei, potrzeb i celów: wychowawczych, krajoznawczych, patriotycznych, kulturowych oraz ochrony przyrody.

Szczególne straty ponosiła i ponosi turystyka i krajoznawstwo górskie. A przecież one stanowią ogromnej wagi czynnik - historycznie i kulturowo udokumentowany - wychowania obywatelskiego; są bogatą skarbnicą tradycji patriotycznych i narodowych, regionalizmu i swojszczyzny; są kolebką idei ochrony przyrody i zabytków kultury materialnej. Kto nie widzi takiego wymiaru krajoznawstwa górskiego, temu trudno będzie zrozumieć dlaczego i po co chcemy reaktywować Polskie Towarzystwo Tatrzańskie. A taka jest nasza wola i decyzja.

Poczuwamy się do obowiązku reaktywowania Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, ponieważ nie widzimy innych możliwości i warunków działania na rzecz autentycznego i społecznie pożądanego górskiego ruchu krajoznawczo - turystycznego oraz realizacji jego idei i celów.

Biorąc pod uwagę powyższe racje, świadomości moralnej odpowiedzialności za kształt, program oraz pracę dla gór i społeczeństwa polskiego, niniejszą uchwałą:

1. reaktywujemy z dniem 10 października 1981 r. Polskie Towarzystwo Tatrzańskie, czując się kontynuatorami pierwszego w Polsce stowarzyszenia turystycznego - Towarzystwa Tatrzańskiego, z jego późniejszą

nazwą - Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, które działało w latach 1873 - 1950.

2. udzielamy absolutorium - i wyrażamy słowa podziękowania za trud w realizacji idei reaktywowania PTT - ustępującemu Obywatelskiemu Komitetowi Reaktywowania PTT.

3. powołujemy Tymczasowy Zarząd PTT z siedzibą w Krakowie, zobowiązując go do:

* prac nad ponowną rejestracją PTT

* tworzenia struktury organizacyjnej PTT na terenie kraju

* prowadzenia negocjacji z PTTK w sprawach, dotyczących obu organizacji

* przygotowania do kolejnego - po przeszło trzydziestoletniej przerwie - Zjazdu Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego

* podjęcia starań o kontynuację wydawania „Pamiętnika Towarzystwa Tatrzańskiego” oraz na bieżąco - „Biuletynu Informacyjnego PTT”

* prac przygotowawczych dla uczczenia 110 rocznicy powstania Towarzystwa Tatrzańskiego

* wystąpienia do Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem o utworzenie w historycznym dla PTT dworze Tetmajerów w Łopusznej - Muzeum Kolumbów Tatr, a pod zarządem Muzeum Tatrzańskiego. Pragnęlibyśmy, aby Muzeum to otwarte zostało w 110. rocznicę założenia Towarzystwa Tatrzańskiego

* realizacji innych wniosków i zadań, załączonych w protokole Komisji Wnioskowej do niniejszej Uchwały.

Wzywamy wszystkich miłośników gór w Polsce - ludzi, którym drogie są ideały i cele odbudowy krajoznawstwa i turystyki górskiej (w tym szczególnie dawnych członków PTT) - dołączenia się w szeregach Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, stowarzyszenia, które zrzesza krajoznawców i turystów czynnie zainteresowanych kształtowaniem humanistycznych postaw wobec gór, popularyzowaniem ich wartości poznawczych, przyrodniczych i kulturowych oraz ochroną tych wartości.

Powyższa Uchwała została podjęta jednogłośnie przez 58 delegatów (reprezentujących 15 grup inicjatywnych OKR PTT z Polski) na Krajowy Sejmik Obywatelskiego Komitetu Reaktywowania Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

Kraków, 10 października 1981

ZDOBYWAJCIE GÓRSKĄ ODZNAKĘ TURYSTYCZNĄ PTT

Dla osób zdobywających GOT PTT podajemy poniżej informację obejmującą organizowane przez nas wycieczki w okresie lipiec-wrzesień 1996. Jest to uzupełnienie wykazów z poprzednich numerów "Beskidu". Jednocześnie przypominamy, że GOT PTT można także zdobywać podczas wycieczek organizowanych przez inne organizacje lub wycieczek indywidualnych.

Data	Trasa	Czas trwania	Kraina górską
1.05.96	Otryt	6,5	III
2.05.96	Bukowe Berdo	6,5	III
3.05.96	Połonina Caryńska	4	III
5.05.96	Słowacki Raj	6,0	II
12.05.96	Rycerzowa	5,5	II
19.05.96	Wielka Czantoria	6,0	II
16.05.96	Gęsia Szyja	5,0	IV
2.06.96	Wielka Fatra	8,5	II
9.06.96	Leskowiec	6,0	II
16.06.96	Mała Fatra	5,5	II
23.06.96	Lipowska	6,5	II
29.06.96	Hala Konieczna	6,5	II

Data	Trasa	Czas trwania	Kraina górską
7.07.96	Rysy	7,5	IV
14.07.96	Otargańce	8,0	IV
21.07.96	Świnica	8,0	IV
28.07.96	Lodowa Przełęcz	8,5	IV
11.08.96	Krywań	6,5	IV
18.08.96	Jagnięcy Szczyt	9,5	IV
25.08.96	a) Brestowa; b) Pachola	a) 7,0; b) 9,5	IV
1.09.96	Okrąglik	6,5	III
8.09.96	Chopok	4,0	II
15.09.96	Markowe Szczawiny	3,0	II
22.09.96	Przełęcz Iwaniacka	6,0	IV
29.09.96	Błatnia	4,0	II

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Baumann B., Stiller T.
Brzeźniak E. i in.

Civitas Christiana
Cywiński W.

Janicka - Krzywdą U.

Kunicki M., Szczerba T.
Konecki M.
Mazurski K.

OKTG Szczawnica
Parma C.
PTH Oddział N. Sącz
Sosna W.

Tkaczyk D.
Towarzystwo Karpacki
Wydawn. Bosz

Trekking
Popradzki Park Krajobrazowy
- przyrodnicza ścieżka dydaktyczna na terenie Roztoki
„Almanach Sądecki” nr 2/15/
Tatry. T.3. Czerwone Wierchy -
Część zachodnia
Chrześcijańskie tradycje Podkarpacia
Polskie Tatry Zachodnie
Karykatura górską
Ziemia Kłodzka - część południowa
„Prace Pienińskie” t. 8
Zakopane i Tatry
„Rocznik Sądecki” t. XXIV
Przez góry i przełęcz Beskidu Śląskiego
Dolomity - wschód
„Płaj” nr 12
Karpaty Wschodnie /album/

90 LAT "BESKIDU" (III)

cd. ze s. 10 organizacji i stowarzyszeń. Komuniści którzy umocnili się przy władzy (m.in. w wyniku sfałszowanych wyborów), wydali zdecydowaną walkę pluralizmowi, także w odniesieniu do społecznej aktywności. Nowa władza postanowiła rozciągnąć pełną kontrolę nad obywatelami, dotychczas mającymi duży wybór w przystępowaniu do różnych organizacji, w zależności od swych sympatii i potrzeb.

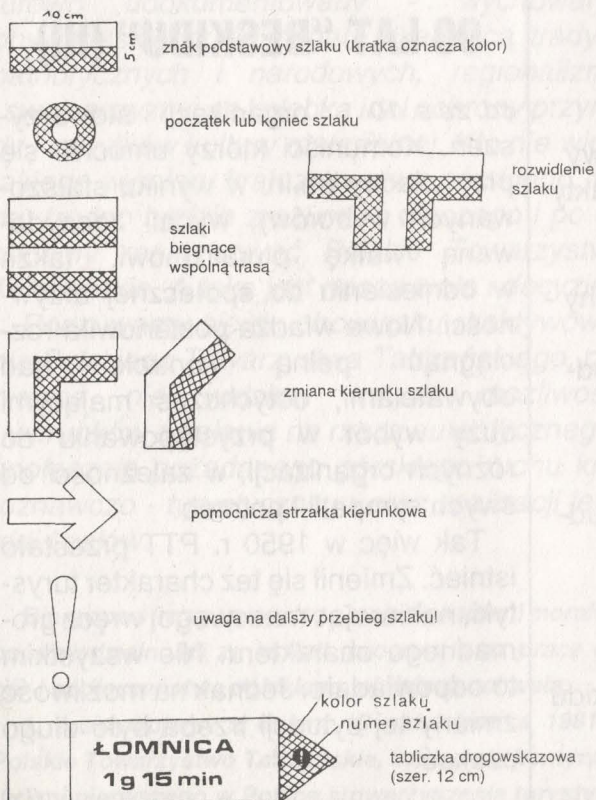
Tak więc w 1950 r. PTT przestało istnieć. Zmienił się też charakter turystyki, nabierając masowego, wręcz gromadnego charakteru. Nie wszystkim to odpowiadało. Jednak na możliwość zmiany tej sytuacji trzeba było długo czekać.

(jz)

Z ARCHIWUM PTT

Reklama zamieszczona w "Pamiętniku TT"

SZLAKI SPACEROWE W OKOLICACH PIWNICZNEJ

Z inicjatywy i za pieniądze Urzędu Miasta i Gminy Piwniczna powstało na terenie Pasma Radziejowej i Pasma Jaworzyny Beskidu Sądeckiego 12 szlaków spacerowych. Wykonawcami (dokumentacja i wykonanie) byli inż. inż. Oktawian Duda i Władysław Kowalczyk. Do uzupełnienia zostało jeszcze umieszczenie tabliczek i map. Oto bliższe informacje na temat szlaków.

Nr szlaku	Relacja	Kolor	Dł. km	Różn. wznies ¹⁾	Czas	
					Tam	Z
1	Młodów - Kordowiec	N	2,6	429	1h 20m	40 m
2	Młodów-Kordowiec-Kretówki	N	3,2	354	1h 20m	50 m
3	Kosarzyska-Wyżna Polana	N	2,2	437	1h 20m	40 m
4	Kosarzyska-Fiedorówki	N	3,3	413	1h 30m	55 m
5	Łomnica-Jarzębaki	Z	2,3	225	1h	35 m
6	Łomnica-Wierchomla Wlk.	C	5,9	290	2h	1h 50 m
7	Wierchomla Wlk.-Pusta Wlk.	C	5,0	558	2h 10m	1h 10 m
8	Wierchomla Mała-Jaworzynka	C	2,5	338	1h 10m	40 m
9	Graniowy I-Majerz-Kicarz-Łomnica	Z	3,4	317	1h 20m	1h 20 m
10	Piwniczna-Majerz-"Trawersowy Dln."	C	2,8	150	50m	50 m
11	"Trawersowy Górny"	Z	2,0	80	40m	40 m
12	"Granicowy II"-Piwniczna-Kicarz	N	2,6	330	1h 10m	40 m

Razem: 37,8 km, w tym 10,8 km na Kicarzu

1) między najwyższym i najniższym punktem szlaku

SKALA 1:50 000

SZLAKI PTTK

SZLAKI GMINNE

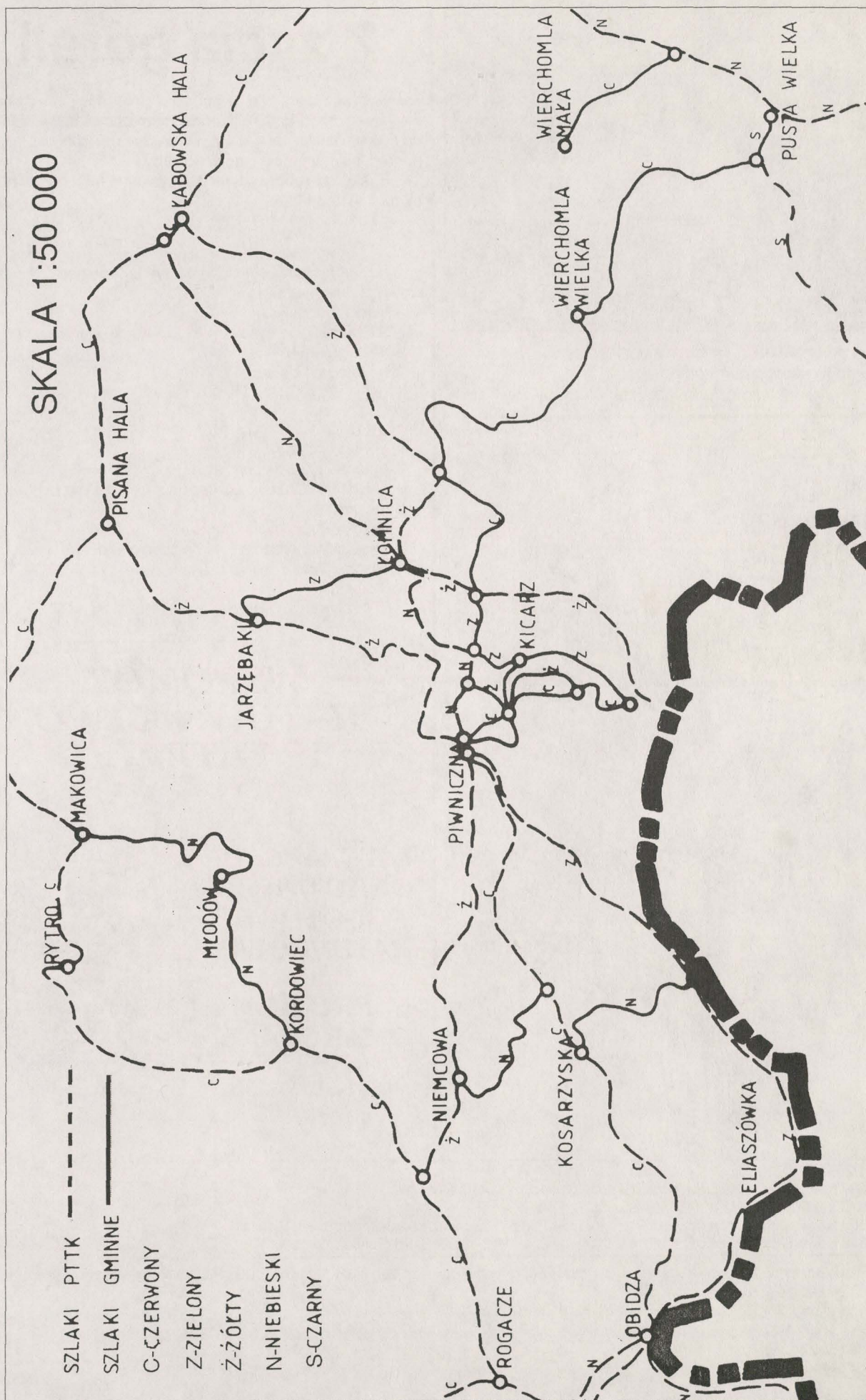
C-ĆZERWONY

Z-ZIEŁONY

Ż-ŻÓŁTY

N-NIEBIESKI

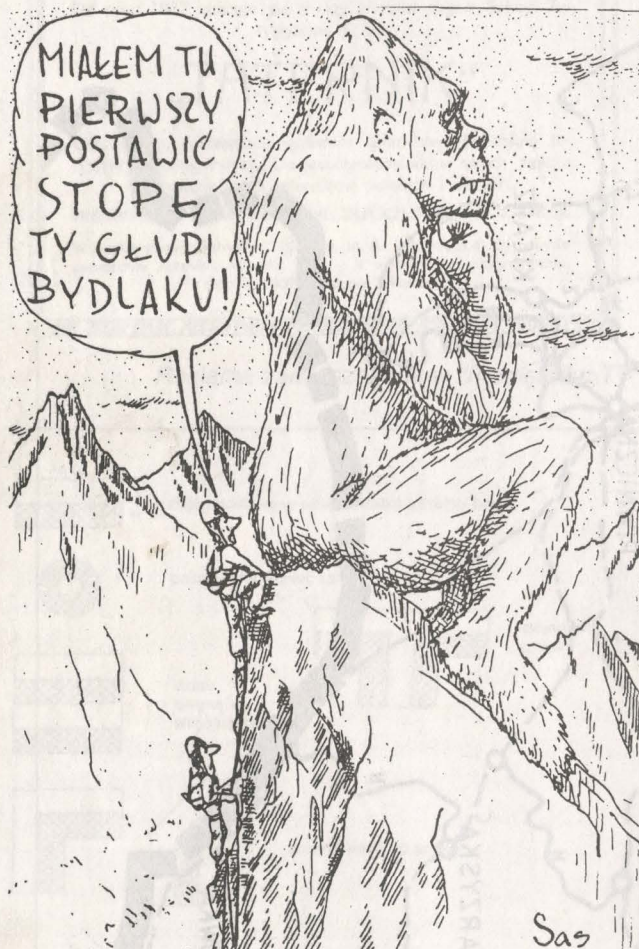
S-SZCZARNY

Nasze "maskotki", bliźniaczki: Agnieszka i Ewelina często wędrują z nami po górach.

Na zdjęciu: na tle Rozsutca w Małej Fatrze.

Z życia górali

Jasiek miał z babą tyle dzieci, że się nie mogli ich doliczyć. Ponieważ przed Bożym Narodzeniem chcieli je wykapać, a do potoku daleko, Jasiek ustawił brudne dzieci dookoła izby, podrapał się w głowę i mówi do baby:

- E, kielo to roboty s tymi dziecyskami. Myjemy to, babo, cy robimy nowe?

*

Nad Dunajcem pasie krowy Maryna. Z drugiej strony rzeki wołają do niej juhasi:

- Maryś, heboj ku nom.
- Nie pódem, bo byście mi zrobili jesce jakom krzywde.
- Nie zrobimy Maryś, heboj.
- No to po co pódem?

*

Do górala przyszli policjanci.

- Będziecie sążeni. Doniesiono, że pędzicie bimber.
- Nie pędzę.
- Poszukali i znaleźli aparaturę.
- Znaleźliśmy urządzenie. Będziecie sążeni.
- To i za gwałt mnie sążdzie.
- Dlaczego?
- Bo tyz mom aparature.

WSPOMÓŻ RATOWNICTWO W TATRACH

**TATRZAŃSKIE
OCHOTNICZE
POGOTOWIE
RATUNKOWE**

**PKO BP
O/ZAKOPANE**

49621-36357-132

SIEDZIBA ODDZIAŁU:

33-300 Nowy Sącz, ul. Królowej Jadwigi 43 m. 7, tel. (0 18) 43-62-74

PUNKTY INFORMACYJNE ODDZIAŁU:

33-300 Nowy Sącz, ul. Narutowicza 3, tel. (0 18) 43-53-57; tel/fax (0 18) 43-59-25 (Biuro "Pieniny")

33-300 Nowy Sącz, ul. św. Ducha 5, tel. (0 18) 42-11-01 i 42-26-96 (Biuro "Turysta")

BESKID Pismo do użytku wewnętrznego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego Oddział "BESKID" w Nowym Sączu

Redakcja: Maciej Zaremba

Adres redakcji: 33-300 Nowy Sącz, ul. Królowej Jadwigi 43 m. 7, tel. (0 18) 43-62-74

Skład i druk: Wydawnictwo i Drukarnia "LINGWISTA", 33-300 Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 30, tel. (0 18) 43-62-80; 43-70-03

Nakład 500 egz.

Nr ISSN 1426-6776

